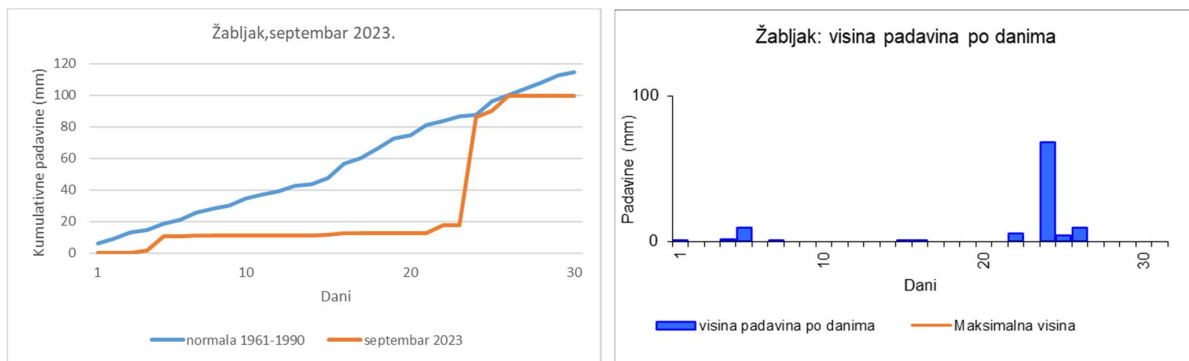

BILTEN ZA PRAĆENJE SUŠE

Preliminarna analiza /septembar 2023.godine

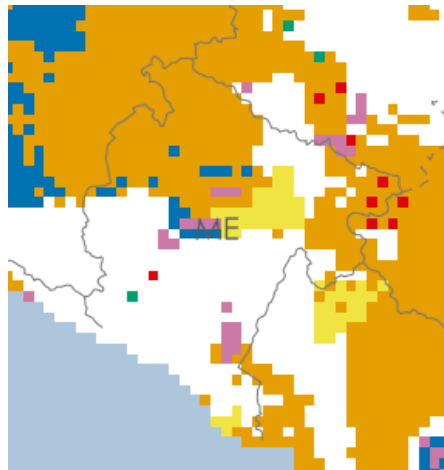
Odsjek za primijenjenu meteorologiju i klimatske promjene

Septembar je bio karakterističan po deficitu padavina u sjevernom planinskom regionu Crne Gore (primjer Žabljak, slika 1).

Slika 1. Kumulativne padavine i visina padavina po danima

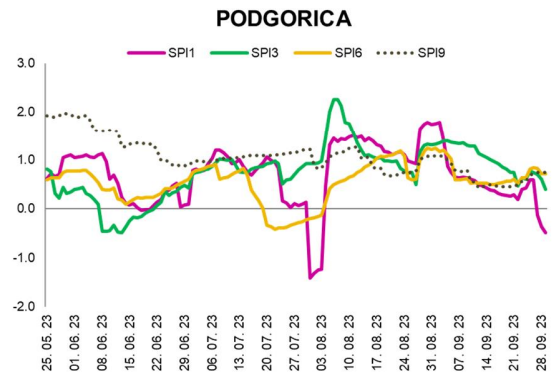
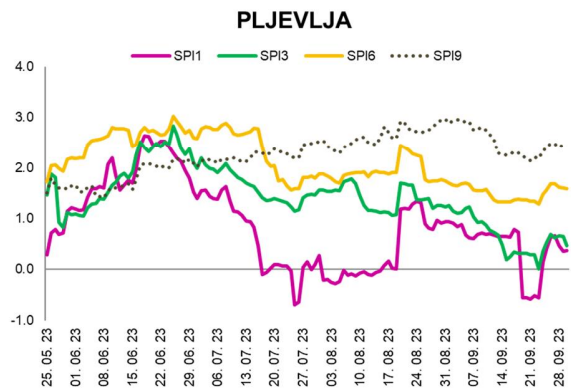
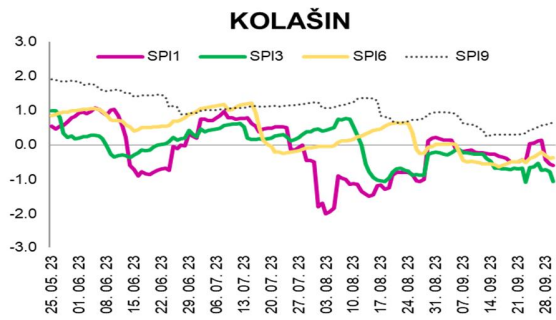
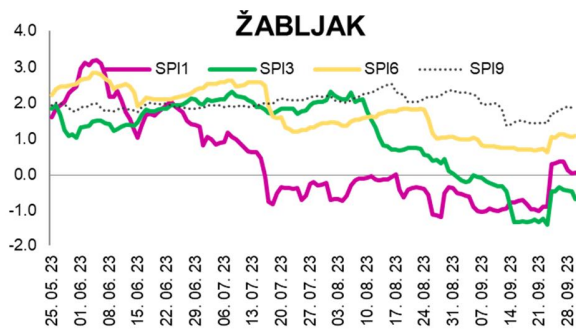
Deficit padavina uticao je na vlažnost zemljišta (narandžasta boja na slici 2) u sjeverozapadnim i istočnim planinskim oblastima Crne Gore (npr. Žabljak, Plužine, Šavnik, Berane, Andrijevića, Plav, Rožaje). Međutim, uticaja na vegetaciju nije bilo osim u oblastima oko Rožaja (crvena boja na slici 1).

Slika 2. **Treća dekada septembra 2023.** Kombinovani indikator suše zasnovan na SPI indeksu, vlažnosti tla i fAPAR (pokazatelj uslova fotosinteze) IZVOR: European Drought Observatory (EDO), <https://edo.jrc.ec.europa.eu/edov2/php/index.php?id=1000>

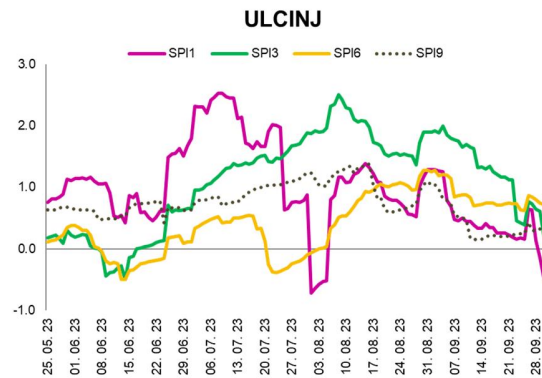
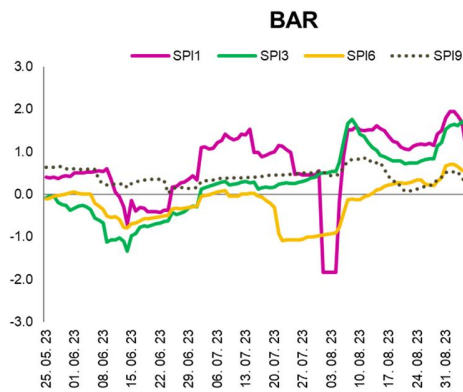
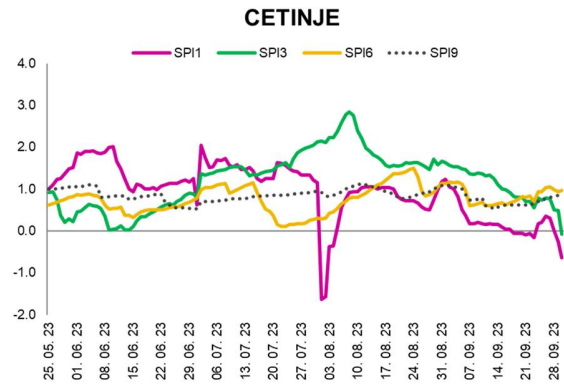
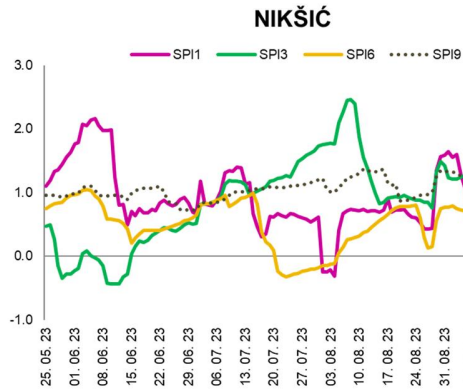
STANDARDIZOVANI INDEKS PADAVINA SPI (1,2,3,6,9,12)

Vrijednosti SPI	Uslovi vlažnosti (oznaka)
≥ 2	Ekstremno vlažno (EV)
1.5 do 1.99	Vrlo vlažno (VV)
1.0 do 1.49	Umjereno vlažno (UV)
-0.99 do 0.99	Normalno (N)
-1.0 do -1.49	Umjereno sušno (US)
-1.5 do -1.99	Vrlo sušno (VS)
≤ -2	Ekstremno sušno (ES)

Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore

ANALIZA UTICAJA

Na osnovu praćenja i analize vrijednosti SPI 1,2,3,6 ,9 i 12 (SPI graf./septembar'23), koji su u velikoj mjeri u korelaciji sa zalihama produktivne vlage u zemljištu i nivoima površinskih i podzemnih voda, data je ocjena preovlađujućih uslovi vlažnosti tokom mjeseca i procjena njihovog uticaja na poljoprivredne kulture (vegetaciju) i hidrološke prilike po regionima:

Tabela 1. Analiza su-nih uslova

	SPI1	Meteorološka	SPI2	SPI3	Poljoprivredna	SPI 6	SPI9	SPI12	Hidrološka
sjevni region					NE				NE
Pljevlja	N	Nema meteorološke suše količine padavina oko prosjeka	N	N	Raspoloživost vlage u zemljištu zadovoljavajuća za sve poljoprivredne kulture	VV	EV	EV	Visok nivo podzemnih i nadzemnih voda
Žabljak	N	Meteorološka suša koja je trajala od jula mjeseca do kraja septembra	N	N	Uslovi vlažnosti su bili normalni i snabdijevanje biljaka vodom zadovoljavajuća	N	EV	VV	Visok nivo podzemnih i nadzemnih voda
Kolašin	N	Izražen deficit padavina DA	N	N	Smanjen sadržaj vlage u tlu ,medjutim, obzirom na kraj vegetacionog perioda nije bilo negativnog uticaja na poljoprivredne kulture	N	N	UV	Visok nivo podzemnih i nadzemnih voda-manji pad

centralni region	SPI1	Meteorološka	SPI2	SPI3	NE	SPI6	SPI9	SPI12	NE
Podgorica	N	Deficit padavina-krajem septembra; tendencija ka smanjenju padavina	N	N	Krajem mjeseca blago smanjenje sadržaja vlage u površinskim slojevima zemljišta	N	N	VV	Nivo podzemnih i nadzemnih voda u manjem padu
Nikšić	N	Deficit padavina-krajem septembra; tendencija ka smanjenju padavina	N	N	Povoljni uslovi vlažnosti tla za poljoprivredne kulture	N	N	UV	Nivo podzemnih i nadzemnih voda u manjem padu
Cetinje	N	Deficit padavina-krajem septembra; tendencija ka smanjenju padavina	UV	N	Povoljni uslovi vlažnosti tla za poljoprivredne kulture	N	N	N	Nivo podzemnih i nadzemnih voda u manjem padu

južni region	SPI1	Meteorološka	SPI2	SPI3	NE	SPI6	SPI9	SPI12	NE
Bar	N	Deficit padavina-krajem septembra; tendencija ka smanjenju padavina	UV	N	Povoljni uslovi vlažnosti tla za poljoprivredne kulture	N	N	N	Nivo podzemnih i nadzemnih voda u padu
Ulcinj	N	Deficit padavina-krajem septembra; tendencija ka smanjenju padavina	UV	N	Povoljni uslovi vlažnosti tla za poljoprivredne kulture	N	N	UV	Nivo podzemnih i nadzemnih voda u manjem padu

Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore